

Vauhtia omistajanvaihdoksiin

– taustaa, tietoa ja tilastoja

SISÄLLYS

KYSYMYS ON TYÖPAIKOISTA	4
1. MIKÄ ON OMISTAJANVAIHDOS?	5
2. OMISTAJANVAIHDOSTEN MÄÄRÄ	7
3. TYÖPAIKAT	11
4. VEROVAIKUTUKSET	14
5. TOTEUTUMATTOMIEN OMISTAJANVAIHDOSTEN VAIKUTUKSIA	16
6. OMISTAJANVAIHDOSTEN HAASTEET	18
7. OMISTAJANVAIHDOSTEN EDISTÄMINEN	20
8. SUOMEN YRITTÄJÄT	27

KYSYMYS ON TYÖPAIKOISTA

Seuraavan kymmenen vuoden aikana omistajanvaihdos on pelkästään ikääntymisen vuoksi edessä joka neljännessä suomalaisessa yrityksessä. Näissä yrityksissä, joita yhteensä on reilusti yli 70 000, työskentelee noin neljännesmiljoona henkilöä. Jotta suomalaisilla olisi työtä, on tärkeää, että yrityksille löytyy jatkajia.

Liiketoimintaan kuuluu luonnollisena osana se, että yrityksiä syntyy ja kuolee. Elinkelpoisten yritysten lopettaminen siitä syystä, että jatkajaa ei löydy, on järjetöntä resurssien haaskausta. Haaste syntyy siitä, että nykyiset yrittäjämme ovat ikääntyneitä – ja meille on syntymässä yrittäjyysvajetta.

Eri toimijoiden tulee kiinnittää tähän nyt huomiota. Haaste nähtäneen tärkeänä valtion suunnassa, mutta yhtäläillä finanssitoimijoiden kannattaa pohtia omat toimenpiteensä.

Alueellisten yritysmarkkinoiden kehittymiseen kannattaa panostaa. Suomi on yritystensä summa. Vireä yritystoiminta, johon kuuluu uudet yritykset, onnistuneet omistajanvaihdokset ja näiden myötä kasvu ja kansainvälisyys, takaa alueiden vetovoimaisuuden ja elinvoiman.

Omistajanvaihdosten sujuminen eli yritysmarkkinoiden kehittyminen tulee varmistaa. Alueen julkisten ja markkinaehtoisten toimijoiden tulee tehdä saumatonta yhteistyötä ja keskinäisistä rooleista tulee sopia. Kunnilla ja kaupungeilla, alueellisilla kehittämissyhtiöillä, yrittäjäjärjestöillä ja te-toimistoilla on yhteinen intressi yritysmarkkinoiden kehittämisessä.

Yritysmarkkinoilla tarvitaan lisää hyviä avoimesti myynnissä olevia yrityksiä, uusia innostuneita osaavia uusia yrittäjiä ja yritystoimintaa yritysostoilla kasvattavia yrittäjiä. Tarvitaan myös kohtaamisia verkossa ja kasvokkain. Tarvitaan lisäksi myös omistajanvaihdoksia tulevia asiantuntijapalveluja ja uusia rahoitusratkaisuja.

Tärkeintä on kuitenkin se, että jokainen yrittäjä lähtee ajoissa pohtimaan, mitä omalle yritykselle tapahtuu. Jos aikoo myydä, kannattaa ajoissa miettiä, mitä on myymässä, mikä sen arvo on ja mistä löytää jatkajan.

Anssi Kujala
varatoimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Mika Haavisto
projektipäällikkö
Suomen Yrittäjät

1.

MIKÄ ON
OMISTAJANVAIHDOS?

MIKÄ ON OMISTAJANVAIHDOS?

Omistajanvaihdoksia ovat

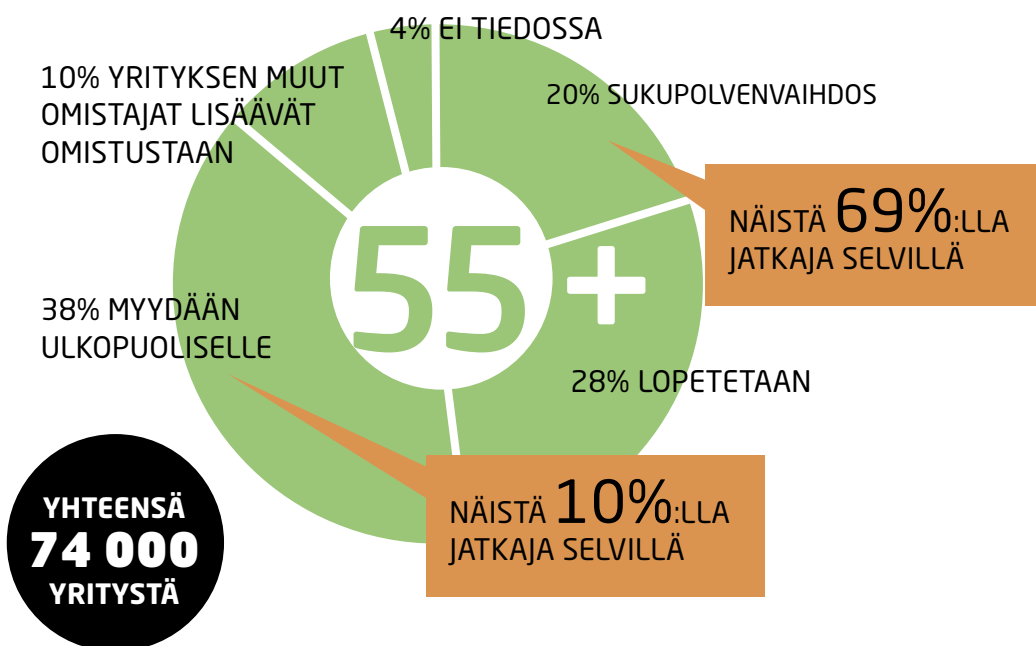
- yrityksessä tapahtuvat sukupolvenvaihdokset
- yrityksen myynti ulkopuolisille
- yrityksen omistusjärjestelyt
- yrityksen lopettaminen.

Sukupolvenvaihdoksella tarkoitetaan karkeasti ottaen tilannetta, jossa yrityksen omistus vaihtuu perhepiirissä tai lähisukulaisten kesken. Yrityksen myynti ulkopuoliselle ostajalle on selkeä omistajanvaihdos. Ostajana voi olla henkilö tai toinen yritys. Yrityksen sisällä tapahtuvissa omistusjärjestelyissä yrityksen aiempi johto tai työntekijät tulevat yrityksen omistajiksi tai omistajat muuttavat omistussuhteitaan. Myös yrityksen lopettaminen on omistajanvaihdos.

Koko ilmiötä tarkoitettaessa ei voida puhua sukupolvenvaihdoksista, koska ne ovat koko ilmiön osajoukko. Näin kuitenkin valitettavan usein tapahtuu.

Omistajanvaihdokset voidaan esittää pelkistetysti seuraavan kuvan avulla.

OMISTAJANVAIHDOSTEN JAKAUTUMINEN

Lähde: Valtakunnallinen omistajanvaihdosbarometri 2012, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

2.

OMISTAJANVAIHDOSTEN
MÄÄRÄ

OMISTAJANVAIHDOSTEN MÄÄRÄ

Suomalaisista yrittäjistä yli 54-vuotiaita on noin 74 000. Seinäjoen ammattikorkeakoulu julkaisi vuonna 2012 Omistajanvaihdosbarometrin, jossa tutkittiin näiden yli 54-vuotiaiden yrittäjien omia näkemyksiä ja toiveita seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Tutkijat saivat selville seuraavaa, kun tutkimustulokset suhteutetaan koko Suomeen:

- sukupolvenvaihdos odotettavissa 15 000 yrityksessä (osuus 20 % kokonaisuudesta)
- yritys myydään ulkopuoliselle, 28 000 yritystä (osuus 38 % kokonaisuudesta)
- yrityksen omistusjärjestelyt, 10 000 yritystä (osuus 14 % kokonaisuudesta)
- yritys lopettaa toimintansa, 21 000 yritystä (osuus 28 % kokonaisuudesta).

Omistajanvaihdos tulisi siis tapahtua seuraavan kymmenen vuoden aikana yli 50 000 yrityksessä. Kokonaisuudesta on vähennetty lopettavien yritysten lukumäärä. Omistajanvaihdoksia tulisi siis tapahtua yli 5 000 vuosittain, jos yrittäjien omat näkemykset ja toiveet täyttyisivät.

Suomen Yritysvälittäjäin Liitto ja Finnvera arvioivat, että Suomessa tehdään noin 2 000 omistajanvaihdosta vuosittain. Nämä omistajanvaihdokset jakaantuvat niin, että kolmannes niistä on sukupolvenvaihdoksia ja kaksi kolmannesta yrityskauppoja.

Omistajanvaihdosten maakunnallista jakautumista yrittäjien omien odotusten perusteella voidaan arvioida, jos oletetaan, että yritysten lukumäärä on jakautunut maakunnittain suhteessa väkilukuun. Jakautuma on esitetty oheisessa taulukossa.

Arvioiden mukaan Suomessa tapahtuu kuitenkin vain noin 2 000 omistajanvaihdosta vuosittain. Ikääntyvien yrittäjien toiveet eivät siis toteudu. Joko lopettavien yritysten määrä on paljon odotettua suurempi tai sitten yrittäjät jatkavat yritystoimintaansa yhä vanhemmiksi.

ARVIO ODOTETUISTA OMISTAJANVAIHDOKSISTA MAAKUNNITTAIN

Maakunta	Yritysten määrä *	Omistajanvaihdos tulevan 10 vuoden aikana **	Odotetut sukupolvenvaihdokset vuosittain **	Odotetut yrityskaupat vuosittain *
Etelä-Karjala	5 752	1 800	36	68
Etelä-Pohjanmaa	10 587	2 600	52	99
Etelä-Savo	7 462	2 100	42	80
Kainuu	3 068	1 100	22	42
Kanta-Häme	8 392	2 400	48	91
Keski-Pohjanmaa	3 301	950	19	36
Keski-Suomi	12 483	3 700	74	141
Kymenlaakso	7 602	2 400	48	91
Lappi	9 125	2 500	50	95
Päijät-Häme	9 707	2 700	54	103
Pirkanmaa	25 517	6 800	136	258
Pohjanmaa	8 764	2 500	50	95
Pohjois-Karjala	6 723	2 300	46	87
Pohjois-Pohjanmaa	16 189	5 500	110	209
Pohjois-Savo	10 265	3 400	68	129
Satakunta	11 574	3 000	60	114
Uusimaa	95 822	21 800	436	828
Varsinais-Suomi	26 549	6 450	129	245
Yhteensä	283 290	74 000	1 500	2 800

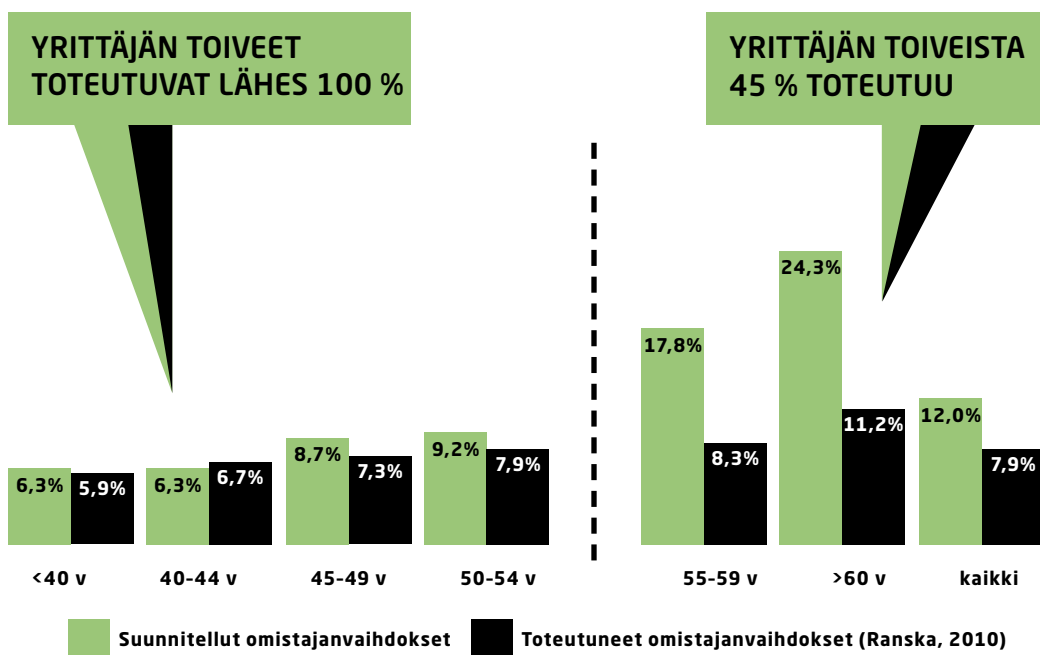
*) Tilastokeskus 31.12.2014

**) Omistajanvaihdosbarometri 2012

Näyttää siltä, että yrittäjien kyky pitää yrityksensä kiinnostavana ostokohteena heikkenee iän myötä. Tätä olettamusta tukee ranskalaistutkimus, jossa selvitettiin toteutuneita omistajanvaihdoksia yrittäjien eri ikäluokissa suhteessa yrittäjien omiin aikomuksiin. Keskimäärin 54 ikävuoteen saakka omistajanvaihdokset toteutuivat yrittäjien toiveiden mukaan. Näistä yrittäjistä noin 7 prosenttia kertoi myyntihalukkuudestaan, ja toiveet toteutuivat.

Ranskalaistutkimuksessa 55–59-vuotiaiden yrittäjien tilanne on hyvin erilainen. Näistä yrittäjistä 17,8 prosenttia aikoi myydä liiketoimintansa, mutta myyntitoiveista vain 47 prosenttia (8,3 % /17,8 %) toteutui. Edelleen 60 vuotta täyttäneet olivat nuorempia ikäryhmiä halukkaampia myymään, mutta toiveista toteutui tässäkin ryhmässä vain 46 prosenttia.

OMISTAJANVAIHDOKSET RANSKASSA ERI IKÄLUOKISSA

Suomessa tilanne näyttäisi olevan kuvatusen kaltainen. Ikääntyvien yli 55-vuotiaiden yrittäjien myyntitoiveista toteutuu alle puolet.

Ikääntyminen on omistajanvaihdosten merkittävä, mutta ei ainoa syy. Omistajanvaihdos liittyy vahvasti myös yrityksen elinkaareen (käynnistys, kasvu, vakiinnuttaminen, kansainvälistäminen). Omistajanvaihdos olisi myös nähtävä vaihtoehtona uudelle yritykselle tai keinona kasvattaa ja kansainvälistää jo toiminnassa olevaa yritystä.

3.

VAIKUTUS
TYÖPAIKKOIHIN

VAIKUTUS TYÖPAIKKoihin

Omistajanvaihdosten onnistuminen on myös työllisyyskysymys. Suomessa on 283 290 yritystä. Näistä yrityksistä 93 prosenttia on mikroyrityksiä (alle 10 työntekijää).

Yrittäjistä yli 54-vuotiaita on noin 74 000. Heidän yrityksissään on odotettavissa omistajanvaihdos seuraavan kymmenen vuoden aikana. Näitä yrityksiä on kuvattu seuraavassa taulukossa, joka perustuu Omistajanvaihdosbarometriin vuodelta 2012.

ARVIOT YRITYKSISTÄ, JOISSA OMISTAJANVAIHDOS ON ODOTETTAVISSA

Yrityskoko (hlö)	Yritysten lukumäärä	Työntekijöitä	Yritys lopettaa
1	27 750	27 750	- 15 260
2-4	24 420	53 724	- 10 745
5-10	12 580	75 480	- 4 530
yli 10	9 250	92 500	- 5 550
Yhteensä	74 000	249 454	- 36 000

Näistä yrityksen lopettaminen on odotettavissa seuraavasti:

- yhden työntekijän yrityksistä 55 % aikoo lopettaa
- 2–4 työntekijän yrityksistä 20 % aikoo lopettaa
- 5–10 työntekijän yrityksistä 6 % aikoo lopettaa
- yli 10 työntekijän yrityksistä 6 % aikoo lopettaa

Näissä yrityksissä työskentelee yhteensä noin 250 000 henkilöä. Yrityksissä, joissa toiminta on loppumassa, työskentelee yhteensä noin 36 000 henkilöä.

Kaikista yrittäjistä noin 74 000 on yli 54-vuotiaita.

Omistajanvaihdoksia (sukupolvenvaihdoksia, myyntejä ja ostoja) tehdään Suomessa nyt noin 2 000 vuosittain. Näistä sukupolvenvaihdoksia on noin 700 ja ostoja ja myyntejä noin 1 300. Arviolta puolet omistajanvaihdoksista on osakekauppoja ja puolet liiketoimintakauppoja. Yrittäjien toiveina olevista omistajanvaihdoksista näyttäisi toteutuvan vain noin joka toinen.

Toimintansa lopettavissa yrityksissä työskentelee noin 36 000 henkilöä. Tämän lisäksi uhattuna on suuri määrä työpaikkoja, jos vain joka toinen yli 55-vuotiaan yrittäjän kaavailma omistajanvaihdos toteutuu.

MITÄ TAPAHTUU TYÖPAIKOILLE, JOS OMISTAJANVAIHDOKSET EIVÄT TOTEUDU

250 000 TYÖPAIKAN MUUTOS

250 000 työpaikkaa 74 000 yrityksessä.

...kenkäkauppa, konepaja, kahvila, kirjapaino, kyläkauppa, kuljetusliike,
kauneushoitola, korjaamo, kukkakauppa, kuntosali, kampaamo,
koulutuspalveluyritys, keittiökalustemyymälä...

LÖYDÄ OMA
UNELMASI

yritysporssi.fi

Yrityspörssi

Kauppapaikka verkossa yrityksen myyjälle ja ostajalle

4.

VEROVAIKUTUKSET

VEROVAIKUTUKSET

Yrityksissä, joissa omistajanvaihdos on odotettavissa seuraavan kymmenen vuoden aikana, työskentelee yhteensä noin 250 000 henkilöä. He tuottavat arviolta yli 1,2 miljardin kunnallisverot ja noin 300 miljoonan euron valtionverot vuosittain.

Toteutuneista 2 000 omistajanvaihdoksesta noin kolmannes on sukupolvenvaihdoksia ja kaksi kolmannelta yrityskauppoja. Noin puolet omistajanvaihdoksista on osakekauppoja ja puolet liiketoimintakauppoja. Ne tuottavat valtiolle verotuloja useassa muodossa.

VARAINSIIRTOVERO

Osakekaupoista ostaja maksaa varainsiirtoveron. Yritysosakkeiden kauppapassa vero on 1,6 prosenttia kauppahinnasta. Verohallinnosta saatujen tietojen mukaan varainsiirtovero listaamattomien yhtiöiden osakkeista oli vuonna 2013 jonkin verran alle 30 miljoonaa. Verotuotto vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Yksin Supercellin kaupasta kertyi varainsiirtoveroa noin 20 miljoonaa euroa.

Mukaan lukien asunto- ja kiinteistökaupat, kokonaisuutena varainsiirtoveroista kertyy vuosittain noin 600 miljoonaa euroa.

PÄÄOMATULOVERO

Myyjän yritystensä luovuttamisesta saama voitto verotetaan pääomatulona. Veroprosentti on 30 tai 33. Tietyissä sukupolvenvaihdosluovutuksissa myyjät on tosin vapautettu tästä luovutusvoittoverosta

Listamattomien yhtiöiden luovutusvoitot ja sitä kautta luovutusvoittoverojen tuotot vaihtelevat voimakkaasti vuosittain. Verohallinnon tietojen mukaan laskennallinen luovutusvoittoveron tuotto vuonna 2012 oli 103 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2013 oli 305 miljoonaa.

PERINTÖ- JA LAHJAVERO

Sukupolvenvaihdoksissa jatkaja maksaa perintö- ja lahjaveroa, jos yritys on saatu vastikkeetta. Suunnitelluissa sukupolvenvaihdoksissa hyödynnetään usein sukupolvenvaihdoshuojennuksia. Veroa voidaan edellytysten täytyessä huoventaa omaisuuden aliarvostamiseen sekä veron maksuaikaan liittyvillä huojuuksilla.

Kokonaisuutena perintö- ja lahjaverokertymä on vuosittain noin 600 miljoonaa euroa. Sukupolvenvaihdoshuojennuksia sovelletaan vuosittain noin 2 000 tapauksessa. Vuonna 2013 perintöveroa maksuunpantiin runsaasta 142 000 perinnönsaajasta noin 60 000:lle. Lahjaveroa maksuunpantiin vastaavasti runsaasta 35 000 lahjansaajasta noin 25 000:lle.

5.

TOTEUTUMATTOMIEN OMISTAJANVAIHDOSTEN VAIKUTUKSIA

TOTEUTUMATTOMIEN OMISTAJAN- VAIHDOSTEN VAIKUTUKSIA

Tutkimusten mukaan omistajaa vaihtavien yritysten henkilöstömäärän mediaani on neljä henkilöä.

Omistajanvaihdoksia tehdään Suomessa noin 2 000 vuosittain, vaikka mahdollisuuksia olisi kaksinkertaiseen määrään. Näin vuosittain Suomessa jopa 2 000 yritystä ja 8 000 työpaikkaa uhkaa loppua sen takia, että ikääntyvän yrittäjän luopuessa yritystoimintaan ei yritykselle löydy jatkajaa.

Toteutumattomat omistajanvaihdokset haaskaavat hankittua osaamista, asiakassuhteita, kumppanuuksia, hyviä toimintatapoja, työpaikkoja ja varallisuutta.

Toteutumattomat omistajanvaihdokset saattavat vaarantaa alueellisen elinvoiman ja vireyden. Yhden toimijan poistuminen yhteistyöyritysten verkostosta saattaa lamauttaa koko verkoston toiminnan.

Omistajanvaihdos säilyttää keskimäärin neljä työpaikkaa. Toteutumaton omistajanvaihdos vaarantaa moninkertaisesti työpaikkoja mahdollisten verkostovaikutusten vuoksi.

6.

OMISTAJANVAIHDOSTEN
HAASTEET

OMISTAJANVAIHDOSTEN HAASTEET

Suurin omistajanvaihdosten haaste lienee se, että yritykset eivät ole myyntikunnossa. Niiden tuotteet ja palvelut eivät ole kilpailukykyisiä, henkilöstön osaaminen on puutteellista, asiakkaat eivät ole tyytyväisiä tai toiminta on kannattamatonta. Vastuu yrityksen myyntikunnosta on yrittäjällä itsellään. Se ei ole ulkoistettavissa.

SUURIMMAT HAASTEET MYYJÄN NÄKÖKULMASTA OVAT

- ostajan ja jatkajan löytäminen
- yrityksen arvonmääritys
- osaamisen siirtäminen
- verotus

SUURIMMAT HAASTEET OSTAJAN NÄKÖKULMASTA OVAT

- arvonmääritys
- myyjän korkea hintapyyntö
- yrityskaupan rahoitus

Toisilleen tuntemattomat ostajat ja myyjät eivät kohtaa, joten omistajanvaihdosmarkkinat eivät toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Kohtaamispaikat verkossa ovat sirpaleiset. Tarvitaan yhdentämistä ja vauhditusta, kuten alueellisia yritysörsejä, joiden tulee olla valtakunnallisesti yhteensopivia.

Haasteita on myös siinä, että omistajanvaihdoksissa ei osata käyttää asiantuntijoiden apua. Syy tähän voi olla siinä, että asiantuntijapalvelut on tuotteistettu niin, että niiden hyödyt eivät tule osoitetuksi.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu julkaisi 2014 tutkimuksen kesken jääneistä yrityskaupoista. Tutkimuksen mukaan yrityskaupat jäivät kesken, koska kohteen arvo ei vastaa ostajan odotuksia. Toinen havainto on se, että rahoituksen puute keskeyttää kaupat.

Vuonna 2013 Seinäjoen ammattikorkeakoulu tutki toteutuneita omistajanvaihdoksia ja sai selville, että yrityskaupat onnistuvat: 83 prosenttia ostajista piti kauppaa hyvin tai erittäin hyvin onnistuneena. Toisaalta tutkimus osoitti, että kauppaa tehdään tuttuun kesken: 60 prosenttia tunsivat toisensa ennestään ja 80 prosenttia oli samalta tai naapuripaikkakunnalta.

**Suurin omistajanvaihdosten haaste lienee se,
että yritykset eivät ole myyntikunnossa.**

7.

OMISTAJANVAIHDOSTEN EDISTÄMINEN

OMISTAJANVAIHDOSTEN EDISTÄMINEN

OMISTAJANVAIHDOSHANKE 2013-2016

Suomen Yrittäjät käynnisti kesällä 2013 kolmivuotisen hankkeen, jonka tarkoituksena on parantaa omistajanvaihdosten sujuvuutta. Hankkeessa määritellään ja kuvataan palvelut, palvelupolut ja eri toimijoiden roolit, jotta ostajat ja myyjät kohtaisivat. Tämän lisäksi hanke keskittyy omistajanvaihdosmarkkinoiden tai lyhyemmin yrityskauppamarkkinoiden tai vielä lyhyemmin ilmaistuna yritysmarkkinoiden kehittämiseen.

YRITYSMARKKINOITA KEHITETTÄVÄ

Yritysmarkkinat ovat Suomessa kehittymättömät ja pirstaleiset. Omistajanvaihdosten onnistumista voidaan edesauttaa tukemalla yritysmarkkinoiden kehittymistä. Yritysmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi tarvitaan alueellisesti toimivia kauppapaikkoja ja muita ostajien ja myyjien kohtaamistilaisuuksia. Lisäksi tarvitaan henkilökohtaista neuvontaa ja tuotteistettuja asiantuntijapalveluita. Alueellinen kehittäminen voidaan organisoida alueen sähköisen kohtaamispaikan – Yrityspörssin – ympärille.

Vastuu yritysmarkkinoiden kehittämisestä jakaantuu eri osapuolten kesken. Yrittäjillä itsellään on vastuu siitä, että yritykset ovat myyntikuntoisia, yritysten myynti on suunnitelmallista ja yritysten myyntiaiheet tuodaan julki. Yritysmarkkinoille tarvitaan lisää sellaisia ostajia, jotka haluavat ryhtyä yrittäjiksi tai jotka haluavat laajentaa toimintaansa yritysostoin. Lisäksi tarvitaan asiantuntijoita, joiden palveluiden palvelut on tuotteistettu niin, että niiden arvo tulee osoitetuksi.

Yhteistyön keskeisten elinkeinoelämän kehittäjäorganisaatioiden eli uusyrityskeskusten, kehittämisyritysten, eiy-keskusten, kauppakamareiden ja yrittäjäjärjestön sekä markkinaehtoisten toimijoiden kesken tulee olla sujuvaa. Julkisten toimijoiden ja yrittäjäjärjestöjen tehtävänä on järjestää herättelytilaisuuksia myyjille.

YRITYSPÖRSSI

Alueellisten toimijoiden yhteistyö on hyvä organisoida alueellisen yrityspörssin ympärille. Näin toimien yhteistyö konkretisoituu ja siitä voidaan tehdä tavoitteellista. Alueelliseen yrityspörssiin voidaan dokumentoida alueen omistajanvaihdostoimijat ja tarjottavat palvelut. Toimijoiden yhteisin ponnisteluin voidaan varmistaa, että ostajat ja myyjät voivat kohdata.

OMISTAJANVAIHDOSPALVELUT VARMISTETTAVA

Valtiovallan tulee varmistaa, että alueellinen yhteistyö on riittävästi resursoitua ja toimivaa. Se voidaan toteuttaa esimerkiksi niin, että panostetaan omistajanvaihdosten

perusneuvontaan ja koordinointiin (yksi henkilö/maakunta). Kuntien ja kaupunkien elinkeino-ohjelmiin tulee ottaa tavoitteeksi kunnan ja yrittäjien välisen yhteistyön tiivistäminen.

VEROTUSTA KEVENNETTÄVÄ

Yritysmarkkinoiden kehittyminen vaatii myös sitä, että perintö- ja lahjavero, luovutusvoiton verotus sekä varainsiirtoverotus tukevat ja kannustavat yrityskauppoihin. On

yhteiskunnallisesti perusteltua järjestää omistajan- ja sukupolvenvaihdos sellaisiksi, että ne mahdollisimman monissa tapauksissa onnistuvat. Omistajanvaihdosten verokohtelu on tässä avainasemassa.

Noin 20 prosenttia yrityksistä pyrkii toteuttamaan omistajanvaihdoksen perhepiirissä. Tästä omaisuuden siirrosta jatkajalle peritään Suomessa perintö- ja lahjaveroa, tosin usein huojaennettuna.

**Yritysmarkkinoiden kehittyminen
vaatii myös sitä, että perintö- ja
lahjavero, luovutusvoiton verotus
sekä varainsiirtoverotus tukevat
ja kannustavat yrityskauppoihin.**

Erityisesti suurehkoissa perheyrityksissä perintö- ja lahjavero koetaan merkittäväksi esteeksi sukupolvenvaihdoksen onnistumiselle. Verot voivat nousta huomattaviksi. Koska verot usein käytännössä maksetaan yrityksestä saatavalla tuotolla, verojen suuri määrä voi johtaa siihen, että omistajanvaihdosta ei toteuteta perhepiirissä. Tällöin vaihtoehtona on yrityksen myynti ulkopuoliselle, usein ulkomaiselle sijoittajalle.

Työllisyyden turvaamisen kannalta olisi perusteltua poistaa sukupolvenvaihdoksiin liittyvä

A photograph showing a person's hand holding a white smartphone to take a selfie. The person is wearing a dark long-sleeved shirt. The background features a large, vertical orange structure, possibly part of a building or a sculpture, against a bright sky. A horizontal metal bar is visible in the foreground.

Alueellisten toimijoiden yhteistyö on hyvä organisoida alueellisen yrityspörssin ympärille.

verorasitus ja kohdentaa verotus Ruotsin tapaan siihen tilanteeseen, jossa yrityksen jatkaja mahdollisesti myy yrityksen. Vähimmäistoimenpiteenä tulee poistaa perintö- ja lahjaveron ensimmäiseen veroluokkaan tehdyt kiristykset.

Yritysluovutusten perintöveron osalta Suomi kuuluu eurooppalaiseen vähemmistöön. Kaksi kolmasosaa sukupolvenvaihdoksista voidaan toteuttaa EU-maissa veroseuraamuksitta. Esimerkiksi Ruotsissa ja Virossa ei ole perintöveroa.

Yrittäjän ikääntymisestä johtuvista omistajanvaihdoksista noin 38 prosenttia pyritään tekemään myyntinä ulkopuolisille. Yritys saatetaan myydä myös yrityksen työntekijälle. Yrityksen jatkuvuuden ja työpaikkojen säilyvyyden kannalta näistä luovutuksista on hyviä kokemuksia. On perusteltua huojentaa myyjän luovutusvoittoverotusta myös kun yritys myydään yrityksen toimintaa jatkavalle työntekijälle. Luovutusvoiton verotuksen kiristämällä ei tule kompensoida mahdollisia perintöveron lieventämistä, koska se saattaisi vähentää myyjien myyntihaluja.

Sukupolvenvaihdossäännöksiä on muutenkin kehitettävä vastaamaan paremmin käytännön tarpeita. Huojennukset luovutusvoittoverosta tulee myöntää myös, kun yritys myydään jatkajan perustamalle yritykselle. Huojennusten edellyttämät omistusajat tulee laskea myös yksityisliikkeissä jo yritystoiminnan aloittamisesta, ei vasta yhtiön perustamisesta lukien.

Tappiota ei vähennetä nykyisin omistajanvaihdosten jälkeen. Lupa tappioiden siirtymiseen voidaan myöntää, mutta lupakäytäntö on kiristynyt. Rajoitus voi muodostaa esteen erityisesti kasvavien yritysten ostoille, joten menettelyä tulee joustavoittaa. Elinkeinotoiminnan päättyessä tappiot on myös voitava aina vähentää omistajan henkilökohtaisessa verotuksessa.

RAHOITUSRATKAISUJA

Omistajanvaihdoksiin tarvitaan uusia perinteisiä rahoitusratkaisuja täydentäviä ratkaisuja. Näitä voivat mahdollisesti olla joukkorahoitus ja pk-pääomarahaston perustaminen. Yritysmarkkinoiden kehittymisen varmistamiseksi tarvitaan myös uusia palveluja pienten yritysten yrityskauppojen rahoittamiseen.

**Sukupolvenvaihdossäännöksiä
on muutenkin kehitettävä vastaamaan
paremmin käytännön tarpeita.**

KUNNAT & YRITTÄJYYS

Yrittäjämönteisen kuntavaikuttamisen tueksi tarjoamme:

www.yrittajat.fi/kunta

Tietoa ja työkaluja elinkeinopolitiikan ja kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen.

www.yritysporssi.fi

Kauppapaikka yritysten myyjille ja ostajille.

Omistajanvaihdos-uutiskirje

Ajankohtaista tietoa omistajanvaihdosten parissa työskenteleville.

Kuntavaikuttaja-uutiskirje

Elinkeinopolitiikan sekä yrittäjien ja kuntien yhteistyön ajankohtaiskatsaus. Lähetetään kuusi kertaa vuodessa.

Kunnallisjohdon seminaari

Kunta-alan huippuseminaari kokoaa yhteen lähes tuhat kuntapäätäjää ja yrittäjävaikuttajaa.

Elinkeinopolitiikan työkirja

Käytännönläheinen työkirja oman kunnan elinkeinopoliittisen työn kehittämiseksi.

Koulutus ja tuki

Aluejärjestöjen ja Suomen Yrittäjien asiantuntijat ovat käytettävissä asiantuntija-apuna kuntien ja yrittäjäjärjestöjen tilaisuuksissa.

Edunvalvonta

Toimimme useissa ministeriöiden työryhmissä, joissa pyrimme vaikuttamaan virkamiehiin ja päättäjiin.

Suomen Yrittäjien kunnalliseen ja alueelliseen elinkeinopoliittiseen vaikuttamiseen liittyvissä asioissa sinua palvelevat:

ANSSI KUJALA

varatoimitusjohtaja
0400 567 925
anssi.kujala@yrittajat.fi

MIKA HAAVISTO

projektipäällikkö,
omistajanvaihdoshanke
050 550 993
mika.haavisto@yrittajat.fi

SUSANNA KALLAMA

elinkeinoasioiden päällikkö
040 587 2445
susanna.kallama@yrittajat.fi

HANNAMARI HEINONEN

elinkeinopoliittinen asiamies
050 567 3395
hannamari.heinonen@yrittajat.fi

Yrittäjät

www.yrittajat.fi/kunta

#yrittajat

Yrittäjät

20 aluejärjestöä *

yli **400** paikallisyhdistystä

58 toimialajärjestöä

115 000 jäsenyrittystä

yli **1 300** jäsentä kuntien valtuustoissa

yli **4 000** luottamushenkilöä

SUOMEN YRITTÄJÄT

Suomen Yrittäjät on elinkeinoelämän suurin, 115 000 jäsenyrityksen keskusjärjestö. Järjestössä on mukana yrityksiä kaikilta toimialoilta. Jäsenrakenne vastaa suomalaista yritysrakennetta; puolet on yksinyrittäjiä ja puolet työnantajayrityksiä. Suomen 90 000 työnantajayrityksestä Suomen Yrittäjiin kuuluu 50 000 yritystä.

Yrittäjäjärjestön toiminta rakentuu lähes 400 paikallisyhdistyksestä, 20 aluejärjestöstä ja 58 toimialajärjestöstä. Järjestön ylivoimainen vahvuus on maantieteellinen kattavuus, edustavuus eri toimialoilla sekä ennen kaikkea tuhannet järjestön luottamushenkilöt vaikuttamassa kaikkien yrittäjien puolesta.

Suomen Yrittäjien ja sen toimialajärjestöjen jäseniä on mukana eri puolilla Suomea useissa aluekehitystyötä tekevien organisaatioiden hallinnossa, muun muassa kuntien valtuustoissa, kuntayhtymissä ja maakuntaliitoissa sekä maakuntien yhteistyöryhmissä. Yrittäjäjärjestön jäsenet toimivat erilaisten kehittämishankkeiden ohjausryhmissä, perinteisestä kyläpolitiikasta kansallisiin kärkihankkeisiin. Yrittäjäjärjestön toimijat vahvistavat kukin merkittäväällä tavalla oman alueensa elinvoimaa.

**SUOMEN SUURIN JA
VAIKUTTAVIN
ELINKEINOELÄMÄN JÄRJESTÖ**

Suomen Yrittäjät
Vauhtia omistajanvaihdoksiin – taustaa, tietoa ja tilastoja

Tekijä
Mika Haavisto
Omistajanvaihdoshanke, projektipäällikkö
+358 50 550 1993
mika.haavisto@yrittajat.fi

Julkaisija
Suomen Yrittäjät
PL 999, 00101 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Taitto
Maarit Kattilakoski, senior AD
maarit.kattilakoski@yrittajat.fi

Paino
Fram, Vaasa

2015

**Kiinnostaako alueellinen
Yrityspörssi? Varmista
alueesi elinvoimaisuus ja
yritystoiminnan jatkuvuus.**

**Suomessa toimii
jo 7 alueellista
Yrityspörssiä.**

WWW.YRITYSPORSSI.FI

Yrityspörssi

Kauppapaikka verkossa yrityksen myyjälle ja ostajalle

YRITTÄJYYS LUO TYÖTÄ!